

Број: 01-297-8/19/P-129-282

Датум: 17.12.2019. године

На основу одредби члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став 1. тачка 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19), у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву Жуљ Марине из Бањалуке, против МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бањалука, у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са оспоравањем обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 129. редовној сједници, одржаној 17. децембра 2019. године, у Требињу, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. ОДБИЈА СЕ захтјев Жуљ Марине из Бањалуке од 09.08.2019. године, којим оспорава Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-105256290-6878-12824 од 21.02.2019. године у износу од 3.431,69 КМ на мјерном мјесту ЕД број 105256290, у објекту на адреси Булевар Војводе Петра Бојовића број 11 у Бањалуци, као неоснован.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Дана 09.08.2019. године, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) примила је захтјев за рјешавање спора Жуљ Марине из Бањалуке (у даљем тексту: подносилац захтјева), против МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бањалука (у даљем тексту: противна страна) у вези са тарифама по којима се електрична енергија испоручује, односно у вези са обрачуном неовлашћене потрошње електричне енергије на мјерном мјесту ЕД број 105256290, у објекту на адреси Булевар Војводе Петра Бојовића број 11 у Бањалуци. Подносилац захтјева не оспорава основ неовлашћене потрошње, већ висину обрачуна од 3.431,69 КМ, јер сматра да је овај износ неколико пута већи од читаног стања на бројилу које се налазило у дворишном објекту, а које је наведено у Записнику број 001/07377 од 07.02.2019. године, приликом утврђивања неовлашћене потрошње на овом мјерном мјесту. Подносилац даље наводи да њен отац, регистровани крајњи купац на овом мјерном мјесту, није боравио у Бањалуци

претходних 20 година и да се због лијечења доселио у октобру 2017. године, а да је у марту ове године преминуо од посљедица болести. У кући су у посљератном периоду, све до 2017. године, боравили подстанари који су кућу и одржавали, тако да није могуће утврдити ко је одговоран за предузимање неовлашћених радњи.

Подносилац у свом захтјеву наглашава да не оспорава постојање неовлашћене потрошње, али се обраћа Регулаторној комисији ради корекције наведеног износа за који се терети по основу неовлашћене потрошње јер није у могућности да га плати.

Након разматрања поднесеног захтјева од противне стране је, актом број 01-297-2/19 од 27.08.2019. године, затражено изјашњење о захтјеву подносиоца и достављање расположиве документације. Регулаторна комисија је, дана 14.11.2019. године, примила изјашњење противне стране, са расположивом документацијом. У изјашњењу је, између осталог, наведено да је у евиденцијама противне стране, као крајњи купац у категорији потрошње „домаћинство“, 1. тарифна група, на мјерном мјесту ЕД број 105256290, у објекту на адреси Булевар Војводе Петра Бојовића број 11 у Бањалуци, евидентиран Жуљ Вјекослав, а подносилац захтјева је његова кћерка. Мјерно мјесто се налази унутар објекта који је често затворен, те се због тога не читава редовно или се врши самоочитање од стране крајњег купца електричне енергије. Рачуни за утрошену електричну енергију испостављају се редовно. Даном 07.02.2019. године, на основу Налога за рад број 57971/53774491 и поруке читача о сумњивој потрошњи електричне енергије, извршена је контрола мјерног мјеста ЕД број 105256290 о чему је сачињен записник број 001/07377 о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије. У записнику су наведени основни подаци о мјерном мјесту и бројилу број 10816842, произвођача Искра, те да дистрибутивне плombe и жигови верификације нису оштећени. Поред наведеног је констатовано да контроли мјерног мјеста присуствује крајњи купац и представници полиције, те је описан начин на који је остварена неовлашћена потрошња односно да је након скидања разводне плоче на овом мјерном мјесту установљено да су иза ње, преспојене двије фазе које директно напајају објекат у дворишту у коме се налази трофазно бројило број 7345107 са затеченим стањем ВТ 12546 kWh и МТ 403 kWh. У наведеном записнику је даље констатовано да је неовлашћена потрошња искључена на начин да су одсјечене жице испод плоче, а записник је потписан од стране купца и лица која су вршила контролу.

Противна страна, даље наводи, да је на овако утврђено стање примијењена одредба члана 89. став 1. тачка в) Општих услова за испоруку и снабдијевању електричном енергијом – Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12) – у даљем тексту: Општи услови, којом је дефинисано да се под неовлашћеном потрошњом електричне енергије подразумијева потрошња без мјерних уређаја или мимо њих. Примјеном Општих услова за овај вид неовлашћене потрошње сачињен је обрачун неовлашћене потрошње у износу од 3.431,69 КМ, по ком основу је подносиоцу захтјева издат рачун број НФ-105256290-6878-12824 од 21.02.2019. године. Обрачунска снага је утврђена као производ називног дозвољеног струјног оптерећења проводника преко кога је извршена неовлашћена потрошња (40 А) са номиналним напоном, јер је неовлашћена потрошња извршена испред осигурача. Укупна количина неовлашћено утрошене електричне енергије је утврђена на основу члана 91. став 2. тачка в) Општих услова, што значи као производ обрачунске снаге из тачке а) подтачка 1 овог става (18.40 kW), броја дана у периоду за који се врши обрачун те броја сати и то 4 сата дневно јер је утврђено да подносилац не користи електричну енергију за гријање. На овако утврђену количину електричне енергије је примијењена цијена дефинисана одредбом члана 92. став 2. тачка а) Општих услова, односно цијена за купце из категорије потрошње "домаћинство", 1. тарифна група,

сходно тарифним ставовима. Период за обрачун неовлашћене потрошње утврђен је у трајању од годину дана на основу одредбе члана 90. став 3. Општих услова. Противна страна је, дана 08.08.2019. године, одбила, као неоснован, приговор подносиоца захтјева од 13.06.2019. године у вези са обрачунатом неовлашћеном потрошњом. Подносилац није извршио плаћање износа фактурисаног по основу неовлашћене потрошње електричне енергије. Овај објекат није искључен са дистрибутивне мреже због дуга по основу неовлашћено утрошене електричне енергије, до окончања поступка који води Регулаторна комисија по захтјеву подносиоца.

Регулаторна комисија је оцијенила да су странке прибавиле довољно доказа на основу којих се може правилно и потпуно утврдити чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа, те је, на 127. редовној сједници, одржаној 28. новембра 2019. године, донијела закључак да се у овом спору донесе одлука у скраћеном поступку. На истој редовној сједници, Регулаторна комисија је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Закључак и нацрт рјешења су достављени странкама, те је остављена могућност да странке у року од осам дана од дана пријема доставе коментаре на наведене акте. На интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије објављено је обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, са могућношћу подношења коментара. У остављеном року странке нису достављале коментаре на наведене акте.

У поступку рјешавања овог спора извршен је увид у сљедећу документацију, коју су странке приложиле: Захтјев за рјешавање спора, Изјашњење противне стране о захтјеву подносиоца број 4870/19 од 11.11.2019. године, Налог за рад број 57971/5377449 од 07.02.2019. године, Записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем број 001/64277 од 07.02.2019. године, Записник о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије број 001/07377 од 07.02.2019. године, Обрачун о неовлашћено утрошеној електричној енергији у износу од 3.431,69 КМ, Рачун број број НФ-105256290-6878-12824 од 21.02.2019. године, Доставу фактуре за накнаду неовлашћене потрошње електричне енергије број 2112/19 од 21.02.2019. године, Приговор на обрачун неовлашћене потрошње од 13.06.2019. године, Одговор на приговор од 08.08.2019. године, Копије Читачких листи, те Енергетску и Финансијску картицу купца ЕД број 105256290.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и увида у приложену документацију странака, утврђене су сљедеће чињенице:

- у евиденцијама противне стране, као крајњи купац у категорији потрошње „домаћинство“, 1. тарифна група, на мјерном мјесту ЕД број 105256290, са бројилом број 10816842, у објекту на адреси Булевар Војводе Петра Бојовића број 11 у Бањалуци, евидентиран је Жуљ Вјекослав;
- мјерно мјесто се налази унутар објекта који је често затворен, те се због тога не читава редовно или се врши самоочитање, али се редовно испостављају рачуни за утрошену електричну енергију;
- на основу налога за рад број 57971/5377449 од 07.02.2019., радници противне стране су извршили контролни преглед мјерног мјеста и утврдили да су иза разводне плоче неовлашћено преспојене двије фазе које директно напајају објекат у дворишту у коме се налазило трофазно бројило број 7345107 са затеченим стањем ВТ 12546 kWh и МТ 403 kWh, које није регистровано у евиденцијама противне стране, нити је за

прикључење овога бројила противна страна донијела рјешење о електроенергетској сагласности;

- утврђено чињенично стање је констатовано записником о контролном прегледу мјерног мјеста број 001/64277 од 07.02.2019. године и записником о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије 001/07377 од 07.02.2019. године, који су потписали радници противне стране као и Жуљ Вјекослав, отац подносиоца захтјева;
- противна страна је, у складу са прописима, сачинила рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-105256290-6878-12824 од 21.02.2019. године у износу од 3.431,69 КМ;
- обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије се односи на период од годину дана, тј. на период од 07.02.2018-07.02.2019. године;
- подносилац захтјева је, дана 13.06.2019. године, поднио приговор на обрачунати износ неовлашћене потрошње, а противна страна је 08.08.2019. године подносиоцу доставила одговор на приговор, којим је приговор одбијен као неоснован;
- подносилац захтјева није извршио плаћање износа који му је фактурисан по основу неовлашћене потрошње;
- подносилац захтјева благовремено плаћа редовне мјесечне рачуне за утрошену електричну енергије на мјерном мјесту ЕД број 105256290;
- породична кућа подносиоца захтјева није искључена са дистрибутивне мреже због дуга по основу неовлашћено утрошене електричне енергије.

На основу наведених чињеница, несумњиво је утврђено постојање неовлашћене потрошње електричне енергије на мјерном мјесту ЕД број 105256290, у категорији потрошње „домаћинство“, 1. тарифна група, у објекту на адреси Булевар Војводе Петра Бојовића број 11 у Бањалуци, које је у евиденцијама противне стране регистровано на крајњег купца Жуљ Вјекослава. Неовлашћена потрошња је откривена контролним прегледом овлашћених радника противне стране, дана 07.2.2019. године, о чему су сачињени одговарајући записници. Контролним прегледом је утврђено да су, на овом мјерном мјесту, иза разводне плоче, а прије бројила број 10816842, преспојене двије фазе које директно напајају објекат у дворишту. Неовлашћена потрошња је изведена у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка в) Општих услова – потрошња без мјерних уређаја или мимо њих, будући да је на описани начин омогућено да се електрична енергија троши без њеног регистравања на мјерном мјесту ЕД број 105256290.

Обрачун неовлашћене потрошње је правилно сачињен у складу са одредбама Општих услова.и то:

- обрачунска снага је утврђена у складу са одредбом члана 91. став 2. тачка а) подтачка 1. Општих услова, односно као производ дозвољеног струјног оптерећења проводника преко кога је извршена неовлашћена потрошња од 40 А са номиналним напоном, јер је неовлашћена потрошња извршена испред осигурача, те
- количина неовлашћено утрошене активне енергије утврђена је на основу одредбе члана 91. став 2 тачка а) подтачке 1. Општих услова, односно као производ обрачунске снаге од 18.40 kW, броја дана у периоду за који се врши

обрачун те броја сати и то 4 сата дневно јер је утврђено да подносилац не користи електричну енергију за гријање.

С обзиром на чињеницу да није утврђено када су почињене неовлашћене радње на мјерном мјесту и прикључку, односно да у претходном периоду од годину дана није било контрола оног дијела прикључка на којем су извршене неовлашћене радње, противна страна је за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије правилно одредила период од годину дана, тј. период од од 07.2.2018-07.2.2019. године, а на основу одредбе члана 90. став 3. Општих услова.

Подносилац не оспорава основ за обрачун неовлашћене потрошње, већ свој захтјев темељи на наводима да је износ од 3.431,69 КМ неколико пута већи од читаног стања на бројилу које се налазило у дворишном објекту - ВТ 12.546 kWh и МТ 403 kWh, приликом утврђивања неовлашћене потрошње на овом мјерном мјесту. Међутим, није се могао прихватити захтјев подносиоца да умјесто обрачуна неовлашћене потрошње плати електричну енергију према читаном стању - ВТ 12546 kWh и МТ 403 kWh, на бројилу број 7345107, у дворишном објекту, будући да за прикључење овога бројила на прикључни вод противна страна није донијела рјешење о електроенергетској сагласности, па ово бројило није било ни регистровано у евиденцијама противне стране. Према томе, са овога неверификованог бројила, подаци о читању се нису ни могли узети као валидни, будући да је утврђено постојање неовлашћене потрошње, у виду потрошње без мјерних уређаја или мимо њих у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка в) Општих услова. Поред тога, обрачун накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију се сачињава у складу са напријед наведеним императивним одредбама Општих услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја б. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Између осталог, наведеном одредбом Закона о електричној енергији јасно је прописано да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлаштено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију. **Обрачуном неовлаштено преузете електричне енергије, се у ствари утврђује колична електричне енергије у складу са прописима.** Све наведене чињенице јасно указују да је на мјерном мјесту подносиоца захтјева неовлаштено преузимања електрична енергија, јер су иза разводне плоче преспојене двије фазе које директно напајају објекат у дворишту чиме је омогућена потрошња електричне енергије мимо регистрованог мјерног уређаја у смислу одредбе члана 89. став (1) тачка в) Општих услова. Како је у овом случају преузета електрична енергија мимо регистрованог бројила усљед предузимања неовлаштених радњи на мјерном мјесту, количина преузете електричне енергије је утврђена у складу са прописима, односно на основу императивних одредби члана 91. и 92. Општих услова у форми обрачуна неовлаштено преузете електричне енергије.

На основу напријед наведених чињеница и наведених одредби Општих услова утврђено је да је захтјев подносиоца, којим оспорава обрачун неовлаштене потрошње на овом мјерном мјесту, неоснован, те је одлучено као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

С обзиром да су трошкови поступка били незнатни, те да ниједна странка у поступку није поднијела захтјев за накнаду трошкова, тачком 2. диспозитива рјешења, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове, које је евентуално имала у овом поступку на основу члана 27. став 2. Закона о електричној енергији, а у вези са чланом 103. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02, 87/07 и 50/10).

Правна поука се заснива на одредби члана 25. Закона о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), те члану 5. и 15. Закона о управним споровима (Службени гласник Републике Српске, број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу, у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић